

15. DENEME - ÇÖZÜMLER

1. Türkiye 36° - 42° kuzey paralellerinde yer alır. Örneğin Türkiye 10° - 16° kuzey paralellerinde yer alsa idi Türkiye'ye güneş ışınları daha büyük açılarla düşerdi. Bu durum matematik konum ile açıklanır.
A, B, D, E özel konum ile ilgilidir.

CEVAP: C

2. Türkiye orta kuşakta yer aldığından gezici hava kütlelerinin etkisinde kalır. Çevresindeki Sibiry Termik Yüksek Basıncı, Asor Dinamik Yüksek Basıncı, Basra Termik Alçak Basıncı, İzlanda Dinamik Alçak Basıncı yıl içinde farklı mevsimlerde etkilidir.

Sürekli yüksek basınçlar 30° enlemleri ile kutuplar çevresinde; sürekli alçak basınçlar 0° (Ekvator'da) ve 60° enlemlerinde görülür. Türkiye 36° - 42° kuzey enleminde yer aldığı için Türkiye'de sürekli basınç merkezleri görülmez.

CEVAP: B

3. Dünya kendi ekseninde döndüğünden gece ve gündüz birbirini izler. Bu sırada gece farklı bir sıcaklık, gündüz farklı bir sıcaklık oluşur. Buna bağlı olarak oluşan basınç farkı meltemleri oluşturur.

Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevreli olduğundan gün içinde oluşan basınç farkları meltemlerin gece karadan denize, gündüz denizden karaya esmesine ortam hazırlar.

CEVAP: A

4. Ordu fındık tarımının yoğun olarak yapıldığı bir yöredir. Yörede sıcaklıkların 0°C 'nin altına düşmesi ilkbaharda filizlenmeye başlayan fındık ağacına zarar verir.

Fındığın ekonomik değeri Mardin, Konya, Ankara ve Çorum'daki tarım ürünlerinden fazladır.

CEVAP: B

5. A) Kıyılar iç kesimlere göre nemli olduğundan yağış daha fazladır.
B) Kısa mesafelerde yükselti değiştiğinden yağış miktarı değişir.
C) Dağların denize dönük yamaçlarında nem oranı fazla olduğundan yağış diğer yamaça göre fazladır.
D) Karadeniz ve Akdeniz Bölgesi'nde dağlar denize paralel uzandığından nemli hava kütleleri iç kesimlere ulaşamaz.
E) Kışın iç kesimlerde Sibiryaya Termik Yüksek basıncı etkilidir. Bu basınç havanın ayaz ve kuru olmasına yol açar. Yağış getiren basınçlar alçak basınçlardır.

CEVAP: E

6. A,B,C ve D seçeneklerinde belirtilen doğrudur.
Doğu Karadeniz'deki akarsuları daha çok yağmur suları besler.

CEVAP: E

7.

	<u>Yöre</u>	<u>En Yağışlı Mevsim</u>
I.	Erzurum-Kars	Yaz
II.	Batı Karadeniz	Sonbahar
III.	Orta Fırat	Kış
IV.	Konya	İlkbahar

CEVAP: A

15. DENEME - ÇÖZÜMLER

8. Boylam yerel saat üzerinde etkili iken bitki örtüsü iklim etkisi ile şekillenir. Dağların deniz etkisinden uzak olması karasallığı artırır. Yükselti ise sıcaklığı düşürdüğünden kar örtüsü uzun süre yerde kalır.

CEVAP: C

9. Silifke, Bursa, Menemen ve Çarşamba ovaları ılıman bir iklime sahiptir. Bu ovalarda endüstri bitkileri yetiştirilir. Ekonomik değeri yüksek tarım ürünleri yaygındır. Bu durum nüfusu kendine çekmiştir. Üstelik kıyı ovalarımız iç bölge ovalarına göre daha fazla nüfuslanmıştır.

CEVAP: D

10. Tablo incelendiğinde yalnızca okur-yazar oranı verilmiştir. O nedenle yalnızca erkek okur-yazar oranının en yüksek olduğu bölgeye ulaşılabilir.

CEVAP: D

11. Türkiye'de verimli tarım arazilerinde fabrikalar, konutlar, yollar inşa edilmesi arazinin yanlış kullanımına örnektir.

Tarım arazilerinde uygun olmayan tekniklerin kullanılması ve erozyonun artması tarlaların niteliğini bozmuştur.

Yeraltı kaynakları daha çok tarım dışı arazilerde olduğundan etki daha azdır.

CEVAP: C

12. Ülkemizde kümes hayvancılığı 1950'li yıllardan itibaren kırdan kente göç ile başlamıştır.

Tüketici nüfusun kentlerde toplanması pazar olanaklarını artırdığından kalabalık kentlerin çevresinde tavuk çiftlikleri kurulmuştur.

Kümes hayvancılığı kapalı mekanlarda yapıldığı için I ve IV'de belirtilen doğal koşullardan etkilenmez.

CEVAP: B

- 13.

<u>Şehir</u>	<u>Çıkarılan Maden</u>
Batman	Petrol
Seydişehir	Boksit (Alüminyum)
Elbistan	Linyit kömürü
Zonguldak	Taşkömürü

Oysa Kırıkkale'nin gelişmesinde petrol rafinerisi etkili olmuştur. Petrol, boru hatları ile dışarıdan buraya taşınmaktadır.

CEVAP: C

14. Dış satım geliri bir ülkenin ihracattan elde ettiği gelirdir.

Dış alım gideri ise ithal ürünlere ödediği paradır.

Ülkemiz enerji kaynaklarında, sanayi ürünlerinde dışa bağımlıdır.

Gelirlerimizde otomotivin payı yüksek olmakla birlikte yaş, sebze meyvenin payı da oldukça fazladır.

Bu nedenle harcamamız, gelirimizden daha azdır.

CEVAP: A

15. DENEME - ÇÖZÜMLER

15. A) Çanakkale, Bursa ve Balıkesir turizme katkı sağlar.
B) Bursa'da dokuma endüstrisi gelişmiştir.
C) Güney Marmara Bölümü engebeli değildir. Bu nedenle akarsuların hidroelektrik potansiyeli azdır.
D) Zeytin yağı fabrikaları yaygındır.
E) Bursa'da otomotiv sanayi gelişmiştir.

CEVAP: C

16. Nükleer santrallerin soğutulmasında su kullanılır. Bu suyun temini ve denize bırakılması kolay olduğundan yer seçiminde denize yakın olması tercih edilir. Ayrıca radyoaktif atıkların gemilerle uygun depolama alanlarına taşınması daha kolaydır.

Nükleer santrallerdeki en büyük sorunlardan biri deprem sırasında reaktörden radyasyon sızmasıdır. Bu nedenle nükleer santraller hem depreme dayanıklı hem de deprem riskinin az olduğu yerlere inşa edilirler.

CEVAP: A

17. 2020 TÜİK verilerine göre en çok ihracatımız Almanya en çok ithalatımız Çin ile gerçekleşmiştir.

CEVAP: C

18. Doğal liman sayısının çok olması Ege Bölgesi'ne ticarete bir avantaj sağlamıştır.

CEVAP: A